

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 400/2020 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att möjliggöra distansundervisning i den grundläggande utbildningen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 400/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Paula Risikko /saml m.fl.:

Enligt vilken tidtabell ämnar regeringen överlämna en ändring som gäller möjliggörande av distansundervisning i lagen om grundläggande utbildning till riksdagen för behandling och,

på vilket sätt ämnar regeringen säkerställa att en lagändring om distansundervisning inte enbart genomförs som ett tillfälligt arrangemang på grund av coronaepidemin, utan att distansundervisning framöver möjliggörs för utbildningsanordnare som en ändamålsenlig undervisningsform i vissa situationer?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Den 16 mars 2020 konstaterade statsrådet i samverkan med republikens president att det på grund av covid-19-epidemin (coronavirusepidemin) råder sådana undantagsförhållanden som avses i 3 § 3 och 5 punkten i beredskapslagen i Finland. Våren 2020 utfärdade statsrådet flera ibruktagningsförordningar och tillämpningsförordningar med stöd av beredskapslagen (1552/2011) för att bromsa upp spridningen av coronaviruset (covid-19). Genom tillämpningsförordningar (131/2020, 191/2020, 126/2020) begränsades skyldigheten att anordna närundervisning och närhandledning på olika utbildningsstadier fram till den 13 april 2020. Syftet med förslaget var att bromsa upp spridningen av coronavirussmittan genom att minska de sociala kontakterna bland elever, studerande samt undervisningspersonal och annan personal på alla utbildningsstadier. För att förhindra spridningen av epidemin övergick skolorna huvudsakligen till distansundervisning inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen.

Under normala förhållanden grundas bekämpningen av smittsamma sjukdomar på bestämmelser i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016). När tillämpningsförordningen hade upphört att gälla återgick skolorna i Finland till närundervisning. I enlighet med regeringens principbeslut den 6 maj 2020 kontrolleras användningen av lokaler för förskoleundervisning och grundläggande utbildning från den 14 maj 2020 med sådana åtgärder som avses i lagen om smittsamma sjukdomar.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 400/2020 rd

Enligt 22 § i Finlands grundlag (731/1999) ska det allmänna se till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna tillgodoses. Med stöd av 7§ ska det allmänna trygga rätten till liv respektive avgiftsfri grundläggande utbildning i enlighet med 16 § 1 mom. i grundlagen. Rätten till närundervisning har samband med rätten till avgiftsfri grundläggande utbildning i enlighet med 16 § 1 mom. i grundlagen. När lagen om grundläggande utbildning har stiftats har utgångspunkten varit ett antagande om att undervisningen för läropliktiga ges som närundervisning (RP 86/1997 rd). Utbildningsanordnaren kan inte inom ramen för den gällande lagen om grundläggande utbildning besluta om en totalt övergång till distansundervisning, fastän utbildningsanordnaren och vårdnadshavaren önskar det. Genom närundervisning verkställs elevens subjektiva grundläggande rättighet till grundläggande utbildning. Kravet på närundervisning betonas inom den grundläggande utbildningen för läropliktiga.

Under våren 2020 har alla EU-medlemsstater, undantaget Sverige, stängt läroinrättningarna på grundskolenivå efter mars för att begränsa epidemin. Alla medlemsstater syftar till att fortsätta undervisningen trots epidemin. Undervisningen ordnas om möjligt på annat sätt än som närundervisning till exempel genom fjärruppkoppling och särskild uppgiftsdelening. Internationellt sett har bestämmelser om övergång till undervisning via fjärruppkoppling under epidemin temporärt införts genom lagar eller andra temporära nationella bestämmelser. Undervisnings- och kulturministeriet bereder inte en tills vidare gällande lagändring om distansundervisningen. En tills vidare gällande lagändring förutsätter omfattande beredning i samarbete mellan flera förvaltningsområden och en bedömning av huruvida en lagändring behövs.

Undervisnings- och kulturministeriet bereder en ändring i lagen om grundläggande utbildning, för att temporärt möjliggöra en flexiblere övergång till undervisning via fjärruppkoppling, om läget angående smittspridningen förutsätter det på lokal nivå. Våren 2020 sprids epidemin i olika takt i olika delar av landet. På grund av att ärendet är brådskande föreslår jag en temporär bestämmelse i lagen om grundläggande utbildning. Regeringens proposition ska ges till riksdagen snarast möjligt.

Helsingfors 29.5.2020

Undervisningsminister Li Andersson